

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvétel és rendező irodájában (az Andrássy-szótár és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt sorban egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VII. évfolyam.

Vasárnap 1898. évi október 2-én.

41. szám.

A magyar szellem munkásai.

Dicsőségből kijut nálunk a szellem munkásainak — már akinek! Kenyeret még nem biztosított a számukra a magyar társadalom. Ha át is kenyeret, ez csak ideig-óráig való s nem biztos. Ami kenyeret a szellem munkásai — az írók és művészek — ideig-óráig kapnak is a társadalomtól, az se dus kenyér. A megélhetésre ugyan elég, de többre nem telik. Nálunk régék világa egy-egy külföldi író vagy művész gazdagsága, melyet merőben a szellemének munkájával szerzett.

De ez a regevilág nem ideálunk nekünk, vagy ha ideálunk is, nem követeljük ez ideál megvalósítását. Legfőljebb jó, ha egy társadalom a szellemet anyagi javakkal fényesen jutalmazza, de hogy a jutalmazás fényes legyen, azt nem kötelessége megeselekedni a társadalomnak. Viszont érdeke, feladata és kötelessége a társadalomnak, hogy a szellem munkása legalább megfelelő anyagi jutalomban is részesüljen.

Hogy író és művész nálunk mondhatni a véletlenből él, ennek az az oka, hogy még nincs megfelelő közönségünk. Az igaz, hogy a magyar író egyedül a magyar közönségre van utalva, nyelvünk elszigeteltségénél fogva. Német, francia, angol, olasz könyvet olvasnak az egész világon, az egész világ jutalmazza tehát a német, francia, angol író munkásságát. Más kultúrnépnek, mint az oroszoknak, spanyoloknak nagy közönsége van, mert nagyobb számmal vannak a föld kezekén. Kis nemzetek is dusan honorálják íróikat, ha az egész nép, közönség, mint például a svéd, norvég, holland vagy dán nép. Viszont mi magyarok nem vagyunk épp kevesen, de a szellemi munkásság iránt érdeklődő közönségünk aránylag kiesény. Kevés könyvnek van nálunk keletje, még kevésbbé kelendő nálunk a művészi termék. Kiváltkép a magyar író és művész munkáját nem portálja közönségünk. Idegen művész munkájára könnyebben talál nálunk vevőt, mint a magyar művész az ő jobb művére. Irodalmi és esetleg gyöngébb művészi közönségünkben nincs hát elég nemzeti öntudat. Pedig ez elsőrangú, sőt legelső kötelem, hogy egy nemzet irodalomban és művészetben a kor nivójára emelkedhessen és haladhasson. Ezen a téren a sovinizmus csakugyan erény, ha más téren nem is az. A saját íróinkat és művészeinket becsüljük meg: ez a legfőbb követelmény ahhoz, hogy irodalmunk és művészetünk emelkedhessen és párhuzamosan haladhasson a szellemi élet terén vezető nemzetek irodalmával és művészetével.

Társadalmi szempontból foglalkozunk e kérdéssel, de ki kellett térnünk irodalmi

és művészeti szakkérdésekre is, mert ezekből meríthetjük a kérdés társadalmi részéhez a magyarizatot.

A magyar szellemi élet művelőinek kenyérkérdés a magyar közönség ügye. Első sorban a magyar közönségen fordul meg, hogy íróinknak és művészeinknek ne kelljen a megélhetés gondjaival küzdeniük. Viszont ha a közönség szellemi gyönyörködtetést vár íróinktól és művészeinktől, adja is meg nekik a módot, hogy nyugodtan érje őket az ihlet órája s az alkotás munkájának harmóniájába ne zördüljön bele a megélhetés gondjának dissonáns hangja.

Viszont az íróknak és művészeknek maguknak is kell az érdekeiket gondozniok. Az irodalmat és művészetet is ki tudják aknázni a kalmár szellemek az írók és művészek rovására. Ritka munkása az a szellemi életnek, a kit az Isten egyuttal kalmárszellemmel is megáldott. A kinek lelkébe az ihlet néha be szokott lopózni, abban kevés leledzik a kalmárszellemből. Ezért példája az író és a művész mindenkinek, ha az író vagy a művész lelke illetékes gyümölcseit le akarja szedni. S ilyenek sokan akadnak manapság, mikor a közönség, ha nem is sokat, de némit kész áldozni a szellemi kincsekért. Ennek az áldozatkészségnek aztán hasznát az látja, a ki visszaél az író gyakorlatlanságával és nem maga az író és a művész. Az író és művész dolgozik, az anyagi kincseket azonban más gyűjti halomra s édes keveset juttat magának az íróknak és művészeknek.

Ez ellen is védekezniök kell már végvalahára a magyar szellemi élet munkásainak. És ez a védelem nemesak az írók érdeke, hanem közérdek. Mert ellenkezik az általános érthetési érzékkel, hogy ne az élvezze a munka gyümölcsét, a ki dolgozik. De meg közérdek az is, hogy a magyar íróknak és magyar művészeknek anyagi helyzete mentől jobban biztosítva legyen.

Ezért látunk nemesak irodalmi, de társadalmi érdeket abban, hogy ne maradjon sikertelen azoknak a buzgólkodása, a kik egy testület, egy egyesület alakjában védő bástyát akarnak vonni a magyar szellemi élet munkásainak érdekei köré.

Ez az egyesület Magyar Szerzők Egyesülete néven akar megalakulni, s magába foglalni mindazokat, kik olyan szellemi alkotással lépnek fel, a melyet mint írói vagy művészi munkát törvényeink védelemben részesítenek. Ezen egyesület keretében a szellemi élet művelői nyíltan, őszintén bevallhatják, hogy vannak anyagi érdekeik is és ezen anyagi érdekeiket portállatják és fejleszthetik. Ez az egyesület ha bevállja, a mire hivatva van, hatékony tényező lehet

irodalmi és művészeti életünkben; de sikeresen működhetik a társadalom érdekében is. Mert a társadalomnak jelentékeny érdekei fűződnek ahhoz, hogy a kik szellemük kincseivel gazdagítják a nemzeti művelődést, azok nyugodtan, anyagi gondoktól menten élhessenek az alkotás művének.

Hungarus.

Városi közgyűlés.

Pénteken délelőtt, szeptember 30-án tartotta törvényhatóságunk rendes havi közgyűlést Weifert Károly főjegyző elnöke alatt, minthogy Pálffy Elemér főispánunk kezének gyógykezelése végett 27-én Budapestre utazott. A közgyűlések nálunk az újabb időben rendkívül szokatlan s eredeti látványt nyújtanak.

Az elnök megnyitja a gyűlést, ekkor feláll Gyokamaurer alias Petrovics, dörög, lármáz, leszidja a tisztviselői kart, a tanácsot, azután felállnak az egyes előadók s alig végzik el referádnjukat. Gyoka sógor már megest harczra készen áll, ismét görömbáskodik boldog, boldogtalannal — s ez így megy egész addig míg a tárgysorozatnak vége van, s az elnök bezárja a gyűlést. Amde Gyoka száját nem lehet még akkor se semmi-féle lakattal bezárni, kopog végig a közgyűlés után a folyosókon, lármáz s talán a következő közgyűlésig el sem távozik a városházból, ott jár és kiabál mint az Orban lelke a nap minden szakában egyik hivatalból ki, a másikba be, s s következő közgyűlésen folytatódik az előbb lerit dolog.

Hat mi s velünk együtt többen a városi képviselők közül is abban a nézetben vagyunk, hogy teljesen fölösleges is most már közgyűléseket tartani minthogy Petrovics Gyoka, úgy terrorizálta már a közgyűléseket, hogy ott más ember szóhoz sem juthat. Meg kell választani Gyokát polgármester vagy legalább is vícze polgármesternek, rea kell amellett még ruházni a rendőrkapitányi, mérnöki, gazdasági, számvevői, adóhivatali teendőket, mi fogadunk bárkivel, s ezer forintot teszünk egy megveszekedett filler ellen, hogy minden a legnagyobb rendben fog menni a városnál, Petrovics Gyoka magának mindig megelégedést, elismerést fog szavazni, az írásbeli dolgok megszűnnek, lévén ő előtte ez egy ismeretlen fogalom, s lesz Versecz városának egy külön pápája Petrovics Gyoka személyében, lévén ő a szentséges római pápának is csálhatatlanabb egyéniség.

Ennek így k ll történni, mert ez a mostani gyalazatos állapot, melyet ő teremtett meg Megbotránkozók mindenki ennek a demagognak a hallatlan viselkedésén, ki miatt nem juthat már senki sem szóhoz a közgyűléseken s aki felfuvalkodott pulykalkodásával lehetlenné tesz minden komolyabb tárgyalást, ki mindea leben kanal, s amellett nem ért semmihez, de van neki öblös torka, melyből mint valami teneketlen tűzokádó kraterből folyton ömlik a mindent elnyeléssel fenyegető durva szóáradat. Szégyen gyalázat, hogy ilyen dolgok történhetnek a városi közgyűlési teremben vagy nincs már a városatyák közt senki, aki felemelni merészli tiltakozó szavát egy ilyen demagóg tul kapasai ellen?

Hiszük s reméljük, hogy lesz, mert különben nagyon szomorú állapotoknak nézünk eléje ha ez így még tovább tart. A közgyűlés egyéb iránt a következő lefolyású volt. Elnök bejelenti a közgyűlésnek, miszerint az elhalt Dr. Miloszav-

lyevics György virilista helyett Malusev Gy. görög keleti lelkész lett virilistává ki is a jelen közgyűlésre már behivatott. Majd a mult közgyűlésen a Morlin által tett interpellációra tudtul adja Weifert elnök, hogy a méntelep lak-tanya melletti egy holdnyi térnek a városi munkálatokhoz szállított zuzóhelyéül való használatá-ért Wettel József 20 frt. bért fizet ez év vé- géig, a tanács határozata folytán, s akkor tartozik a teret rendben a városnak átadni. Az interpelláló Morlin a választ tudomásul veszi, de legalább 60 frt. bért követel. Petro- vics Gyoka szerint még a 60 frt. kevés azon hely bérletéért, hol szerinte Wettel ezre- ket és ezreket szerzett. H ö s c h l Frigyes indítványára az ügy az egyesült építész- és gaz- dasági bizottsághoz lett utasítva vélemény adas végett.

Ezntán Breinich Sebestyén interpellált igen tárgyilagosan a mult évben elrendelt adó- leírások végett, majd Petrovics Gyoka a Mazsary háznál készülő díszes portálé miatt, minthogy ő szerinte nagyon kiment a járdára építendő a portáléval. Mint azután a gyűlés után egy bi- zottság meggyőződött, tulajdonos még beljebb maradt azon határon, mint a hogy az építési engedély szerint ki volt tűzve a kiugras határa.

A havi jelentéshez Morlin és Petrovics szól- t hozzá, hogy miért nem készíteti el a városi mérnök a temesvári uti átjárókat kockakövel? Szalay mérnök erre előadta, hogy a következő nagyobb munkálatokkal vannak elfoglalva s mint- hogy az erők szétforgácsolása hátrányos, csak a Thurnberg utcza kikövezése után lehetne ily kisebb munkálatokat teljesíteni. R o t t l e r indít- ványára utasítja a közgyűlés a tanácsot s a mérnököt, miszerint a temesvár uti és selyem- gyár utczai átjárókat lehetőleg minél előbb kockázattal látassa el. Azután ismét Pe- trovics Gyoka szólalt fel, hogy a pancsovai uton a kockaköveket ellopóssak. Hát biz az elég szegény, ha a lakosság a város vagyonát közpreditának tekintti, de mint K e h r e r Béla tanácsos előadta a köveknek máshová szállítása sok fölösleges költséget okozna, s a köveknek oly módoni halmozása, hogy az lehetőleg hozzáf- érhetetlen legyen folyamatban van, s egyéb- iránt a szükség szerint el is lesz ez a munka- helyekre seállitva.

O felsége a királyné gyászos elhunytá al- kalmából O felsége a király által népeizhez in- tézett legmagasabb köszönetet a közgyűlés allva hallgatta végig a gyászleplel bevont asztalok mellett, mit is azután a közgyűlés legmélyebb hódolattal vett tudomásul.

A belügyminister leiratát mely szerint a városi alorvossá kinevezett Dr. Buró Péter ki- nevezésében nem talált sérelmet a municipium jogaiban, mivel a kinevezés nem az egészség- ügyi bizottság megkezdésével történt, tudomás- ul vette a közgyűlés Rottler-rel együtt, ki ezen ügy kezdeményezője volt, minthogy úgy a mi- nister mint a főispán ígérteiben elég garantiat talal hogy jövőben, habár eddig nem is volt szokásban, hasonló esetben az egészségügyi bi- zottság véleménye is ki legyen kérve.

A pénzügyminister kezdeményezésére fel- állítandó gazdasági és ipari szövetkezetről egy ezer forintnyi üzletrept jgyezze a város.

Dr. S e m a y e r Karoly ügyvédnek a tisz- teletbeli ügyészi állásról való lemondását tudó- másul vette a közgyűlés.

A vasuti aluljáró építéséhez s a vízállomási telep athelyezéséhez szükséges területek átengedése ismét nem volt tárgyalható, minthogy nem volt meg a szükséges képviselő létszám az érdemleges tárgyaláshoz.

A dunántúli elemicispások által sujtottak felségélyezésére száz forintot szavazott csak meg a közgyűlés — elég szükmarkuan. Majd a posta utcza, görbe utcza, mésczi utcának a fehér- templom és kaszárnya utcza közötti részének asphalt-járdávali ellátását határozta el a gyűlés, s a törvényhatósági utakra szállított fedanyag átvétele végett újabb kiegészítő jelentések be- adását határozta el

A fogyasztási adók beszédésével, majd a gyámpénztár költségeinek fedezésével foglalkoz- tak azután városatyáink, majd pedig kaczagva hallgatták, végig Czarán Naszta fellebbezését a tanács azon végzése ellen, hogy követelő tuda- kozódásaira egy parlag föld tulajdonjoga, bér- összege s a jó ég tudja még mije végett, a tanács nem adott felvilágosítást holmi tudakozó- intézet példajára. A közgyűlés a fellebbezést persze elvetette, s ezután a város atyak még a déli harangzó előtt el is széledtek, Gyoka Mau- rer larmázása mellett.

Dixi.

NAPI HIREK.

Az Erzsébet királyné-alap. A fővárosi nő- képző egyesület kezdeményezésére özv. gróf Teleki Sandorné elnökle alatt egy bizottság- alakult mely egy Erzsébet királyné-alap létesí- tését tűzte ki feladatául. E célból az országos nőegyesületek f. é. szeptember hó 22 én a fő- városban gyűlést tartottak és egy központi bi- zottságot választottak, mely működésében az ország nőegyesületeit az Erzsébet királyné emlék szobrára, érczkoszorújára es jótékonyági ala- pitványára való adakozásra felhívja. Ilyen fel- hívást nyert e napokban a verseczi izr. nőgye- sület is, A központi bizottság intentioja, hogy a helyi lapok a működés megkezdé eről, nemkül- önben az adakozások eredményéről tájékozva legyenek. Értesülésünk szerint a verseczi izr. nőegyesület a gyűjtést mar megkezdte, ez alka- lommal azonban csak az alap célját akarjuk főbb vonásaiban megvilágítani: 1. Nemes ércz- ből egy díszes, műveszi értékkel bíró koszoru készíttessék, mely koszoru egy később megha- tározandó napon felséges királynékn koporsó- jára, mint a magyar hölgyek hozzájárulása, Erzsébet királyné emlék-szobrára fordíttassék. 3. A gyűjtött alapból esetleg még fenmaradó rész emberbaráti célokra fordítandó. A méltó eredmény eléréséhez szükséges, hogy az ada- kozás általános legyen. Ez okból nem annyira nagyobb adakozásról, mint inkább szerény mértékű hozzájárulásról van szó úgy, hogy az eszme nem az egyes adományok nagysága, ha- nem az adakozók nagy száma által öltson tes- tet. Az Erzsébet királyné-alap létesítéséhez min- denki képességéhez mérten hozzájárulhat s ezért arra kerjük városunk hölgyeit, hogy a központi bizottságot dicsőült királynékn emlékének meg- örökítését célzó törekvéseiben támogatni szí- veskedjenek.

Városunk közigazgatási bizottsága m. hó 27-én tartotta meg rendes havi ülését. Dr. H a a g Aladar pauszt emel az iraut, hogy a magy. kir. csendorség rendörségünk megkeresése nél- kül behatolt egy egy verseczi házba s egy nőt kihallgatásra vezetett. Az ügy megvizsgálásával Weifert K. főjegyző h. polgarmester bizatott meg. Braichler Rozának ovonövé való meg- választatása helybenhagyatott. Felolvasták Ma- rtonffy M. iparkutatasi főigazgató levelet, mely- ben a város üdvözöló irataert köszönetet mond. A közoktatásügyi miniszter elrendeli hogy ezentul az iskolai vizsgálatok idejét az iskolaszék es tanfelügyelő közösen állapítsák meg.

Halálozás. V á l y i Nagy Pal gömori ev. ref. esperes neje született Osztopani Per- jéssy Emilia élete 69. évében Tornallyan el- hunyt. A boldogultban lapunk szerkesztője nagy- nenjet gyászolja. Átdás es bekesség lengjenek az elhunyt hull porai felett.

Iskolalátogatás. Sebesztha Karoly kir. tan. tantelügyelő m. hó 27-en hivatalos látogatást tett a kozsegi fiu nepiskolaban.

A verseczi takarék- és előleg-egyesület igazgatótanácsa mult kedden En z m a n n Lipót elnökle alatt jól látogatott gyűlést tartott, melyen elhatároztak, hogy hivatalos működésük- ket 1899 január 1-én kezdik meg, egy alkalmas irodát kizemelnek, a könyvelői állásra pályá- zatot hirdetnek.

Egy delmagyarországi híres czég jubileuma. Ma van negyedszazada annak a napnak, hogy a Karolyfalvan „Hercz és Társa“ czég meg- kezdte működését kicsi körben, de jó alapokon. Ki nem hallotta volna kirét a Herzféle szaláminak, mely nem csak idehaza, hanem külföldön is piacot teremtett magának kitünösége által. Karolyfalva közönsége — mint nekünk írják — fényesen ünnepli még a hirneves czég negyed- szazados jubileumát s ovacziokban fogja részesi- teni a czég fejét Hercz Fülöpöt, kinek eddigi működése példány képe a polgári igyekezet, szorgalom és takarékosagnak. Mi részünkről is melegen üdvözöljük.

Új templom Dettan. Nagy ünnepeké- közt ment végre mult vasárnap Dettán — mint nekünk írják — a templom alapkövetéti ünnepély D e s s e w f f y Sándor megyés püspök maga vett részt az ünnepélyen, mely előtt az egyházfejedelem V u d y temesvári apát-plébá- nos Henny makói esperes és a kerületi pap- ság nagy segédlete mellett az imaházban szent- misét mondott. Az ünnepi beszédet L i c h t f u s z Károly dettai plébános tartotta. Az új templom hatvanhatezer forintba kerül, melyhez a kincs- tár harmincz, a Bonnaz-alap pedig tizezer forint- tal járul. A többi a dettai r. kath. templom- építő-alap fedezi. Nem kis feltűnést és sajnál- kozást keltett, hogy a templom felszentelési

ünnepéjen fndő Lásztoffy László verseczi apátplébános, esperes nem vett részt. Biszonyos személyi differenciák működtek allítólag közre melyeknél Lichtfus z dettai plébános a ludas. Kár hogy ilyen dolgok kerületi papságunk egyetértését és a kívánatos harmóniát meg- bolygatják.

Verseczi rövid hírek. Öngyilkosság J o v a n o v P. 72 éves verseczi hentes a mult Vasárnap felakasztotta magát s mire tettét észre- vették már halott volt. — K i r á y l ö v é s z e t. A verseczi polgári lövésztársulat ma Királylő- vészetet rendez, 10 különféle jutalommal. Kezdte 9 órakor délelőtt. — H e m b e r g e r Bálint vendég- löjében Buch Lajos új bérlő ma zeneestélyt rendez, s gondoskodik kitűno ételek és italok- ról. — A verseczi férfi daláda 3-ik köte- lező hangversenyt f. hó. 22-én fogja megtartani

A Glückmann' féle szállodának kávéház és étterem helyiségei nagy változáson mentek át, a mennyiben a legfényesebben átalakították. A berendezés a modern követelményeknek teljesen megfelel és e tekintetben a legmesszebbmenő fővárosi igényeket is kielégíti. Billárdkedvelők figyelmébe ajánljuk a új tekeasztalokat, szóval ki kell jelentnünk, hogy nálunk Glückm a n n Dávid az előzékeny s mindenütt jelenlévő vezér soha a legnagyobb aldozatoktól sem riad vissza, hogy a közönség igényeit kielégítthesse. Az újonnan átalakított kávéház és étterem helyi- ségeinek nyilvános megnyitása ma este leend.

Változás a csanádi klerusban. D e s s e w f f y Sándor megyés püspök a következő lelkészeket disponalta: Lukács Imre makói segédlelkész Puztaföldvarra plébánosnak és Kristofcsák Fe- rencz vingai kaplant O-Bessenyőre koadjutornak; a kaplanok közül: Szánthó Gézat O-Bessenyő- ről Temesvar-Jozsefvárosba, Kőza Lajost Né- met-Csanádról Fehértemplomba, Pörzsölt Gézat Fehértemplomból Csakovarra, Telbisz Jánost Csakovarról Vingára, Bartha Józsefet Szt.-An- drásról Uj-Pécsre, továbbá Neumann Jánost Szt.-Andrasra, Witwer Miklót N.-Csanádra és Schelling Józsefet Makóra, végül Schipper Janos temesvar-jozsefvárosi kaplant Gudenus Béla ba- róhoz Ivándára nevelőnek kütdte ki.

Végzett jogászok figyelmébe. Temesvár- megye törvényhatósági bizottságának október hó 3-án tartandó közgyűlésén két árvaszékű, ünlöki, három aljegyzői és egy szolgabírói állás kerül betöltésre. A vármegyénél alkalmazott közigazgatási gyakornokok mind előlépnek és megörül kilencz közigazgatási gyakornoki állás, melyek mindegyikével hatszáz frt- évi javadal- mazás van egybekötve. Temes vármegyénél a közigazgatási gyakornokok aránylag igen rövid idő alatt lépnek elő, mert e nagy vármegyében mindig vannak változások a tisztikar körében. Felhívjuk erre a végzett jogászok figyelmét, azzal, hogy pályázati kérvényeiket a közíg. gyakornoki állásokra mielőbb nyujtsák be dr. Molnár Viktor főispánnál.

Hogyan fokozzuk szőlőinek termését. Nehe- zen barátkozik meg azzal az immár bebizonyi- tott ténynyel a magyar gazda, hogy bármiféle növény csak ott adhat elegendő termést, a hol a talaj termőképessége fentartatik vagy éppen öregbítettik. Ha van is tekintettel ez aransza- bályra, azt legfeljebb szántóföldjein alkalmazza, de már aztán réjtjét, szőlőjét komlósát trágyázás- ban egyáltalán nem vagy csak igen ritkán ré- szesíti, pedig immár számos oldalról bebizonyi- tott tény, hogy a szőlő is csak az esetben ad- hat jóvedelmet hajtó termést, ha intenziv trá- gyázásban részesül, a mi természetes is, tudva azt, hogy többnyire évtizedeken keresztül egy és ugyanazon talaj használtatik szőlő termelési célokra, a nélkül, hogy az a tápláló anyag, mely a szőlő által elvonatik, barmiként is vissza- pótoltatott volna, mert bizony, különösen régeb- ben, vajmi kevesen gondoltak szőlő területeik trágyázására. Igaz ugyan, hogy a szőlő trágyá- zása nagyon fárasztó és költséges munka, mert nem kis feladat az istálló trágyát a többnyire magasabb hegyeken fekvő szőlőkbe felhordani, ma azonban, a mikor a mótrágyák olcsó áron állanak rendelkezésükre, a midőn ezen kis ter- méjű trágyák hatásosabb taplálékot nyujtanak az istállótrágyánál, ezen nehézség megzunt, mert ezeknek a legmagasabb helyekre való fel- hordása sem igényel nagy munkaerőt. Ez ideig nem voltunk kellőleg tájékozva az irant, hogy a szőlők minő műtrágyát igényelnek, s hogy minő eredmény várható valamely műtrágya al- kalmazásától. Ma azonban az ország számos helyén végzett kísérletek kellő támpontot nyuj- tanak erre nézve is, balgaság volna azokat figye- lembe nem venni, ezért határoztuk el ezen kí- sérleteket a magyar-óvári növénytermelési ki-

sérleti állomás kézlései alapján tisztelt olvasóinkkal megismertetni. A magyar-óvári növénytermelési kísérleti állomás a már 1895-ben megkezdett szőlő trágázási kísérleteket a múlt évben is folytatta. főleg homoki szőlőkben, miután az előző év tapasztalatai szerint a homoki szőlőkben várható legbiztosabban siker műtrágyák alkalmazásától. A kísérleti trágául három párhuzamos parcella szolgált: 1) trágázatlan, 2) foszforsav, kalium és nitrogénnel trágázott. És pedig a 2-ös tabla kapott 200 kg. szuperfoszfátot, 100 kg. kén-savas kálit, illetőleg egyrésze 250 kg. 38%-os kálit vag 450 kg. kámitot; a 3-as parcella a fentiekben kívül 100 kp. chilisátrómot. A kísérlet megejtetvén, 19 helyről érkezett be használható jelentés, a melyekből az tunik ki, hogy a mindhárom anyaggal megtrágázott parcellákon a kísérlet igen kedvező eredményt szolgáltatott. És pedig a szuperfoszfát és káival trágázott parcellákon 10 kísérlet közül 8-ban a terméstartalom 50.240 kg. szőlő; a chilisátrómmal is trágázott parcellákon 11 kísérlet közül 10 helyen volt a természetben 200 kg-on s ezek közül 10 esetben 500 kg-on is felül, a miből teljes határozottsággal kitünik, hogy a homoki szőlőkben csak úgy érhetünk el sikert, ha mind a három tápanyaggal trágázunk, miután azok mind a háromban szukolkódnak. A trágázás jövedelmezésének kiszámításánál a vízben oldható foszforsav kilóját 23 kiral, a chilisátrómos kén-savas kalium metermaszáját 12 frrtal számítva, a holdankinti költség, a vasutrol valo eluvarozással együtt 34 frrta tehető. Feltéve már most, hogy a furttermés többet meghaladja a 300 kgrmot, a trágázás még az esetben is jelentékenyebb jövedelmet szolgáltatott, ha e furt metermaszája csak 20 frrtal értékesíthető, mihez járul még a trágázás utóhatása, e mi különösen szőlőknel szinten jelentékenyebb lehet, s így joggal mondható el, hogy a műtrágafélék okszerű alkalmazásával modunkban van homok szőlők jövedelmezőségét igen tetemesen fokozni. Kötött talajon is tetek kísérleteket igen kedvező eredménnyel, úgy szuperfoszfát és káival mint fejtrágául chilisátrómmal is, de a kísérletek nem történtek elég nagy számban. Akar homoki akar kötött talajon ha nem őszszel, de mindenestre kora tavasszal hintendő el egy a szuperfoszfát mint a káli.

Kenyérszállítás honvédek részére. A Versecz és Oravicza állomásozó m. kir. 7. honvéd gyalogezred 1 és 2-ik zászlóalja részére szükséges termény és anyagjóradosági cikkek biztosítása iránt a m. kir. szegedi II. honvéd keleti parancsnokság által folyó évi október hó 10-én Verseczen bizottsági tárgyalás fog megtartatni. Ezen hirdetmények szerint az 1899. évi január hó 1-től, 1899. évi december 31-ig terjedő időszakra a következő termény és anyagjóradosági cikkek és az alább kitett mennyiségben szükségeltetnek:

Csapattest és annak állomás helye.	Naponta		Megjegyzés	
	840	4200		
	grammos adag			
	kenyér	zab		
M. k. 7. honv. gyalog ezred.	1. zászlóalj Versecz	180	14	A kenyér 1400 grammos cipőkben lesz készítendő.
	1. zászlóalj Oravicza	170		

Ezen cikkek szállítására vonatkozó és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintája továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetmények szolgálhatnak.

Időgenek névsora 1898. szeptember 24 től, 30-ig. Glückmann testvérek Alexandrovits szállóda. Hamburger J. Budapest, Kohn E. Bécs, Sawgart M. Budapest, utazók. Dr. Schlesinger orvos Delta, Moser Z. mérnök Szécsény, Glasner E. utazó Bécs, Bugarszky A. Szeged, Löbl H. Prága kereskedők. Toch A. utazó Budapest, Weis D. kereskedő N.-Beeskerek, Horváth K. utazó Bpest, Braun H. utazó Bécs, Beck magázó Temesvár, Jancsa M. Bécs, Weiss J. Bécs, Dobrovits P. Temesvár, Rosenberg L. Budapest, Sessler F. Bécs, Ambrós Bpest, utazók. Garay R. kapitány Budapest, Fischer R. Bécs, Köller J. Bpest, utazók. Hoffmann J. kereskedő Budapest, Kovács J., Stern J., Weiss J. Budapest, Büemel F. Bécs, Weiss M., Fischer J. Temesvár, Rosenstock M. Budapest, Reich A., Bécs, Kovács R. Bpest, Negru D. Brassó Epstein B. Bécs, utazók. Garay testvérek szállóda: Csiky P. jegyző Krusicza, Florentin jegyző Kustély, Reich M. kocsi-gyáros Ujvidék, Löffler M., Klaus A., Steiner J., Steiner J. Bécs, Schaffer Budapest, utazók. Raits Gy. magázó Belgrád, Temesváry B. kereskedő Bécs, Sima J. hivatalnok, Nagy-Boeskö, Spasits J. kereskedő Pozsarevatz, Giorgievits D. magázó Pozsarevatz, Trpezits M. törvényszéki elnök Belgrád, Sebesztha K. kir. tanácsos tanfelügyelő Temesvár, Nikolics D. Lincz, Schweighoffer Bécs, utazók. Pechaesek V. kereskedő Prága, Tour K. kir. főmérnök N.-Beeskerek, Vajda H., Rozsnyanszky L. Budapest, Langer A. Bécs,

Kende B. gazdatiszt N.-Zsám. Weisz, Révész, Budapest, Müller Prága, Spielmann Budapest, utazók. Hubert ügyvéd Temesvár, Kassel Zs. bankár Bécs, Dr. Hain ügyvéd Budapest, Häusle J. utazó Bécs, Rotter O. kereskedő Bécs. Wessel vasuti szállóda: Niházi G. vendéglős Temes-Kubin, Eisner R. magázó Budapest, Pinczu hivatalnok T.-Miklós, Owermars mérnök Bánlak, Klein B. kereskedő Beeskerek, Henn B. tanító Resicza, Kovalek M. vállalkozó N.-Beeskerek, Eisner J. mérnök Mósos Ofner J. kereskedő Pansevo, Elek A. tisztartó Debreczen. Kohn Páris szállóda: Spitzer kereskedő Temesvár, Mayer kereskedő Oravicza, Dimitrievits J. kereskedő Bresztovacz. Privizer »Baross« szállóda: Dr. Kende J. orvos Varadia Légtunag Gy. utazó Budapest, Singer utazó Budapest.

Az árvapénzek elhelyezése. Az árvapénzek elhelyezésének szomoruan aktuális ügyében figyelemreméltó határozatot hozott nemrég a belügyminiszter. Egyik vármegye intézkedésének megsemmisítésével elrendelte tudniillik hogy a vármegye évről-évre újból névszerinti szavazással határozzon az elhelyezés kérdésében. Az eddig követett gyakorlat, így hangzik a megsemmisítés miniszteri megokolása, nem felel meg sem a törvény intenciójának, sem pedig az árvapénzek elhelyezése körül követendő ama pontosságnak, melyet a vármegye közönségének erkölcsi és anyagi felelőssége tudatában szem előtt kellett volna tartania. A vármegye közönsége ugyanis még 1878-ban tehát husz évvel ezelőtt határozta volt el, hogy az árvapénzeket melyik takarékpénztárnál helyezi el s azóta nem hozott újabb határozatot az elhelyezés dolgában. Minthogy azonban a vármegye bizottsági tagjainak sorában évről-évre fordulnak elő változások, a törvényben kötelezőleg megszabott anyagi felelősség érvényesíthetése szükségessé teszi, hogy a pénztintézetek névszerinti szavazással évenként újra kijelöltesse. Mäskülönben, nyomond a miniszter, az anyagi felelősség érvényesíthetése nehézségbe ütközik, sőt idők múltán lehetetlenné.

Figyelmeztetjük olvasóinkat mai számunkban megjelent „Nemzeti Balesetbiztosító“ című hirdetésre

Utazási kedvezmény az iparosoknak. A temesvári munkágep és eszközkiallítás megtekintése céljából a kereskedelmi és iparkamra az iparosok részére tetemes utazási kedvezményt eszközölt ki, mi által a kiállítás megtekintése az iránta érdeklődőknek nagyon megkönnyítettik. A kedvezmény igénybe vétele céljából a helybeli ipartestület irodájában kell jelentkezni, hol is az illetők részére igazolványok allittatnak ki, melyek alapján — a kiállítás tartalma alatt — bármikor, egyenkint vagy csoportosan is olesón lehet utazni. Az érdekes kiállítás még körülbelül két hétig tekinthető meg. Az igazolvánnyal bíró látogatók a kiállítást ingyen látogathaják.

Szántás és ekeverseny, cseléd- és állatdíjazás Verseczen. A Temesmegyei gazdasági egyesület folyó évi október hó 9-ik és 10-ik napjain Verseczen díjazással egybekötött szántás- és ekeversenyt, cseléd- és tenyészallatdíjazást rendez. Ezen díjazáshoz Temes vármegye 400, Versecz város törvényhatósága 400, az egyesület 200 és Delta község 50 koronával járul. Ezen szántás, cseléd- és tenyészallat-díjazási versenyben részt vehet Versecz város, a verseczi, fehértemplomi és temes-kubin szolgabírói járasok minden kis- és nagybirtokosa eseledjeivel és tenyészítésre alkalmas magyar nyugoti és keresztzett tenyészallataival. Az ekeversenyben Temes vármegye területén lakó, ekekészítéssel és elárusítással foglalkozó nagy és kisgyárosok résztvehetnek. Bejelentési határidő október hó 6-ik napján. Bejelentések az egyesület titkárnál eszközölhetők, szóval vagy írásban. Jutalmat kapnak: a) Sikerült, szopos borjuval bemutatott fejős tehének, ha kitünő tenyésztest mutatnak; b) egyéves, két-éves, hároméves üsző- és bikaborjúk, melyek kitünő tenyész képességet ígérnek; c) öt évnél hosszabb szolgalmi időt kimutató cselédek; kitünő szántást végző beresek; e) kitünő művelésre alkalmas szántó eszközök. A díjak számát és nagyságát a bizottság a helyszínen fogja meghatározni.

Irodalom.

A Szalay-Baróti irta a magyar nemzet történetéből most jelent meg a 84-ik füzet „melyel az 1848/49 Szabadságharcz utolsó jelenete játszódik le...“ műmellékletet hármat hoz e füzet potlasul a korábbi történeti korszakokhoz és pedig: I. Ferencz császár, Maria Terézia férje. I. Ferencz Eszterhazy Miklos gróf, I. Ferencz császár és Maria Terézia követe az orosz udvornál. A szöveg illusztrációi: Windschgrätz Alfréd herceg, Schlick tabornok, Kosuth a honvédsereg több vezére, Budavar bevétele, Fesztetics herceg. Haynau, orosz tábor,

Temesvár fölmentése, z világosi fegyverletétel. Még csak egy-két füzet fog megjelenni, s aztán be lesz fejezve e nagyszerű monumentális emlékmű, mely igazán megérdemli, hogy minden magyar ember hű házában helyet nyerjen.

A deliblati homokpuszta.

A Délvidéken tudvalevően van egy állami birtok. Óriási földdarab ez, Deliblat a neve és vagy ötven ezer hold a terület, Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, aki tavasszal személyesen bejárta az egész területet, most fel akarja karolni ennek a holt vidéknek sorsát s nagy programmt dolgoztatott ki, hogy a birtokon teljesítendő sokféle feladatokat egyöntetű eljárással és egységes kezeléssel sikeresen megoldhassa s hogy a birtoktesten új gazdálkodási rendszert létesíthessen.

A deliblati birtokon, daczára a jelen században nagy költséggel fogatosított kötési munkálatoknak, még nagyterjedelmű fútohomok vagy csak itt-ott befüvesedett, könnyen megbontható homokterületek vannak, amelyek a szomszédos községek határait veszélyeztetik. Az újabb felvételek szerint a pusztának 51.470 holdnyi területéből kopar fútohomok 15.000 hold, szántóföld körülbelül 1200 hold, legelő 17.400 hold, erdő 12.000 hold, ut és mocsar 455 hold, végül szőlőtelepítésre ki van jelölve 5118 hold. A homok kötésnek nagyobb mérvben való folytatása s a már megkötött területeknek sikeres megóvása és okszerű használata érdekében kivanatos intézkedések biztosítása végett szükséges, hogy a birtok kezelése egy kézben egyesíttessék, tekintettel arra, hogy a birtok ügyeinek intézésében a gazdasági, az erdészeti s a szőlészeti szempontok egységes vezetés alatt is egyformán gondos méltatásban részesüljenek. Evegből ott a helyszínen a szükséges erdészeti szőlészeti és műszaki közegek máris le vannak telepítve.

Az ilyképpen ideiglenesen már szervezett új birtokkezelőségnek feladata, hogy a befásítást első sorban és a lehető erőlyel azokon a fútohomokrészekben fogatosítsa, amelyek a gazdaságilag már használt területek között elszórva fekszenek és ezeket veszélyeztetik, továbbá, hogy akacfa-szőlőkarók minél nagyobb mennyiségben és lehetőleg összefüggő nagy területeken termeltesse, hogy ezzel aztán a deliblati szőlőtelepeken is könnyíteni lehessen. A megkötött területek megóvása, illetőleg a fútohomok terjedésének meggátolása végett megszűnik a bárczás legeltetése, a juhok legeltetése és a sikárlőfűzőkér szedése.

A kiosztott területeken a telepések mulasztásai kovekeztében a szőlőtelepítés haladása nem kielégítő. Ez okból a már tényleg művelés alatt álló 1500 hold szőlőterület ügyeinek gyökeres s gyors rendezése iránt intézkedés történt, nehogy az ezen czímen rendkívüli kedvezmények mellett nyert területek más célokra használtassanak. A szőlőtelepítésre már kijelölt birtokrészeket, amelyek erre tetnylag alkalmasak, záros határidő alatt beültetik s ily módon összesen 4,551 hold szőlőtelep fog keletkezni a deliblati kincstári birtokon. Legközelebb pedig ezentelül 1000 holdnyi területet beerdősítenek.

A legújabb rendezés óta a birtok kezelőszemélyzete egy gazdasági felügyelőből, egy erdészéből, egy mérnökből és egy szőlészeti- és borászati felügyelőből, egy erdőgyakornokból és irodasegédtszéből áll. Az erdő őrzésére 10 erdőőrt és 1 erdőlegényt alkalmaznak és a puszta nagy terjedelmére való tekintettel az erdőőröket lovasítják. Itt tehát lovas erdőőrök lesznek.

Négy erdőőri lakást, nemkülönben kutakat is fognak építeni. Különösen a kutak építése, amelyen a víz hiányában szenvedő határban a munkásnépre valóságos jótétemény és a gazdaságot is nagyon emeli.

A deliblati kincstári birtok talaja minőségre nézve az európai kontinensen előforduló homoktalajok közt az elsőközül való s ezért remélhető, hogy a birtok okszerű művelése érdekében hozandó áldozatok gyümölcsözni fognak részint a keletkező erdő és a szőlőakaró termelesből várható jövedelem, de leginkább a gazdasági művelésre alkalmas területek jövedelmének emelkedése utján.

Szerkesztői levelezés.

Omega. Helyben. Számantszor említettük már, hogy névtelenül, vagy álnév alatt beküldött dolgokra nem reflektalunk. S e b e s z t h a K, tanfelügyelő iskolalátogatásának leirasánál

miért nem írta meg igazi nevét, miért választott álnevet. A szerkesztőségnek tudnia kell, hogy a lapban megjelentek kitaláltak. A discretio mi dolgunk. Mivel kiléttét nem ismerjük sorai nem is látnak napvilágot. Az érdekeltek bizonyára nem fogják megköszönni Önnek, hogy a névtelenség palástjába öltözött.

H-t. Helyben. Becses küldeményét köszönjük. Szíves közreműködését jövőre is kérjük.

K. E. Temesvár. Tény az, hogy Kútka Mária ö Nsga, volt verseczi intézet tulajdonos városunkba teszi át lakását, s ide költöző rokonai szerető családi körében fog élni. Ez a hír nagy örömet keltett K—a k. a nagyszámú tisztelői körében

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkeznek:

4:54 reggel, 11:15 délután, 5:57 este.

Temesvár felé indul:

4:50 reggel, 11:20 délután, 6:23 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:18 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.

Becskerekéről érkeznek:

6:52 reggel, 2:19 délután, 9:04 este.

Becskerek felé indul:

5:15 reggel, 8:32 reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkeznek:

7:47 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:30 este.

Lugosról érkeznek:

8:05 reggel, 6:16 este.

Lugos felé indul:

3:00 reggel, 1:25 délután.

Jaszenováról Oravicza felé indul:

8:40 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:

8:40 reggel, 3:15 délután, 2:30 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délután, 9:10 este.

Vojtekről Ném-Bogán felé indul:

7:30 reggel, 3:31 délután, 9:25 este.

Nyiltér.

Báli selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabér és vamentesen a házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyára (cs és k. udvari szállító) **Zü-richben.** Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

4478 sz. — 1898.

Hirdetmény.

Az egyenes adót nem fizetők (napszámok) mint utadó kötelesek 1898 évi összeírású lajstroma a városi adóhivatalban mai naptól számított 15 napi közzemlére van kitéve. Miről Versecz város lakossága azon hozzá adással értesítetik, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. ministerium által 65174/11897 sz. alatt jóváhagyott szabályrendelet 4. §-a értelmében az összeirt utadó köteleseknek jogukban áll a terükre megállapított kézi napszámot megváltani, de kötelesek ebbeli szándékukat az összeírás közzemlére tételét követő 30 nap alatt a városi adóhivatalnál személyesen bejelenteni. Aki a kitűzött határidő alatt kézi napszám tartozásának megváltása iránt nem nyilatkozott, a megváltás kedve-ményét többé igénybe nem veheti, illetve tartozását természetben leszolgálni köteles.

Városi adóhivatal Verseczen, 1898. évi szeptember hó 29-én.

Bodry,

tanácsnok, mint városi adóhivatali főnök.

Azonnal eladó vagy bérbeadó.

125 waggon aczél bányasin, folyóméterenként 5—12 kg. súlyig.

2000 folyóméter szállítható vágány 60 mm. magas 5 kg. nehéz sinekből aczél-talpakra szerelve, 500 mm. nyomtávolság.

150 darab szekrénykocsi 2 kbm. ürtartalommal, 760 mm. nyomtávolságban, kő, répa, vagy más tárgyak szállítására.

25 darab szekrénykocsi 1 3/4 kbm. ürtartalom, 760 mm. nyomtávolság, vasaljazattal, kő, répa és más tárgyak szállítására.

200 darab buktató kocsi 3/4 kbm. ürtartalommal 600 mm. nyomtávolságban, föld, homok és más tárgyak szállítására.

8 darab mozdony 760 mm. nyomtávolságban, 30—50 HP. 2 és 3 csatlós.

3 darab mozdony szabványos nyomtávolságban.

Ezen tárgyak nagyobb része a transversalis műtépítésnél az alföldön voltak bérletben, és az építési helyeken jelenleg megtekinthetők.

Orenstein és Koppel,

Budapest, Felső-erdősor 24. (Andrássy-ut sarkán.)

Százezrei a
családoknak iszzsák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótlóka a babkávénak, valamint ajánlásra legmértőbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Melléklet a „Délvidék“ október hó 2-án megjelent 41-ik számához.

8213 szhoz. — 1898,

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az idei honvéd ellenőrzési szemle Versecz városában f. évi október hó 22. 23. és 24. napjain a városháznál fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a helyben tartózkodó nem tényleges honvédek a honvéd igazolványi könyvhöz mellékeltektől 39. pontjában említettek kivételével, miszerint a fent kitűzött napokon, mindenkor d. e. 8 órakor pontosan jelenjenek meg, és magukkal az igazolványi könyveket hozzák, mert a meg nem jelenők, vagy elkésve beérkezők az utószemlén kötelesek megjelenni, s ezen felül, a mennyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai szabályok szerint meg fognak büntettetni.

Az utószemle f. évi november hó 15-én a m. kir. 7. honvéd kiegészítő iroda helyiségében tartatik meg.

Verseczen, 1898. évi szeptember hó 23-án

Polgármester szabadságon:

Weifert Károly, főjegyző.

8884 szhoz. — 1898.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a népfelkelési időzzaki jelentkezés Versecz városában f. évi október hó 16. 17. és 18-án fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a katonailag kiképzett valamennyi népfelkelő kötelezettek, miszerint a fenti napokon és pedig: az 1856—1859 években születtek október 16-án az 1860—1863 években születtek október 17-én az 1864—1865 években születtek pedig október hó 18-án mindenkor reggeli 8. órakor a törvényes következmények terhe alatt a városházban jelenjenek meg.

Verseczen, 1898. évi szeptember hó 23-án

Polgármester szabadságon:

Weifert Károly, főjegyző.

6625 szhoz. — 1898.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az idei közös hadseregbeli ellenőrzési szemle Versecz városában f. évi október hó 19. 20. 21. napján a városházban fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva valamennyi helyben tartózkodó nem tényleges katona, a ki az 1898. évben szolgálatot nem tett, hogy fent kitűzött napokon mindenkor délelőtt 8. órakor pontosan megjelenjen, és magával a katonai igazolványát hozza, mivel a meg nem jelenők vagy elkésve beérkezők az utószemlén kötelesek megjelenni, s azonfelül, a mennyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai fegyelmi szabályok szerint meg is fognak büntettetni.

Az utószemle f. évi december hó 5. 6. és 7-én a cs. és kir. 61. hadkiegészítő kerületi parancsnokságnál Temesvárott a Nándor lakatya udvarában megtartatik.

Verseczen, 1898. évi szeptember hó 23-án

Polgármester szabadságon:

Weifert Károly, főjegyző.

5876 sz. — 1898.

Hirdetmény.

Az 1887. évi XXII. t. cz. 4. §-a alapján a tanintézetek és tanonciskolák növendékei életük 12. évének betöltése előtt újra oltandók.

Felhivatnak ennél fogva a tanulók és tanoncok szülei és gondnokai, hogy a 12 éves kort már elért közép- vagy tanonciskolát látogató gyermekeik vagy gondnokoltjaik újraoltást legfeljebb f. é. október hó 1-éig eszközöltessék, s annak megtörténtét bizonyítványal igazolják, mert ezen határidőtelte után az újraoltások hivatalosan fognak eszközöltetni.

Rendőrkapitányság. Verseczen, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Bodó, rendőrkapitány.

346. szám. — 1898.

Pályázati hirdetmény.

A verseczi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának 1898. évi szeptember hó 22-én tartott ülésében hozott határozata folytán az évi 600 frt fizetéssel javadalmazott titkári állás betöltése céljából a pályázat kiíratik.

Pályázoktól a hivatalos magyar nyelv tökéletes ismerete követeltetik és azok kik ezen felül a német, szerb és roman nyelvet is bírják előnyben részesítettnek.

A megválasztott — miután a pénztárnokkal egyetemleges felelőséggel és ellenzárral bír — az évi fizetésnek megfelelő összegű készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban tisztíthatóságot letenni köteles.

Kellően felszerelt pályázati kérvények az eddig alkalmazás kimutatásával folyó évi október hó 8-áig nyújtandók be az alírott igazgatóság elnöknel.

Verseczen, 1898. évi szeptember hó 23.

Braichler Nándor,

elnök.

5911. szám. — 1898.

Hirdetmény.

Az alírott m. kir. erdőigazgatóság irásbeli versenytárgyalás útján áruba bocsajtja az erdőigazgatóság kerületében telepítési és mezőgazdasági célokra szánt és 1899—1904. vagyis a legközelebbi 6 (hat) év alatt kihasználható s a dentai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó opaticzai és omori, összesen 783-63 kat. hold térfogatu erdőreszekben levő, majdnem kizárólag tolgaj fanemből álló összes faanyagot tövön az erdőben, holdankénti 311 (haromszázötvenegy) forint, 35 kr. kiküldési ár mellett.

Az ivenkint 50 krajczárnyi bélyeggel elálatandó irásbeli zárt ajánlatokban világosan és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános és részletes árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, a megajánlott holdankénti vételár pedig az ajánlatban számjegyekkel és betűkkel is világosan kirandó és az ajánlathoz 4100 frt. banatpénznek, akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban, az alírt erdőigazgatóság házipénztárnál történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

Az ílykép kialított és felszerelt ajánlatok folyó évi november hó 7-ik napjának délelőtti 10 óráig „Ajánlat a lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében a dentai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó opaticzai és omori erdőreszekben kihasználható faanyagokra“ felrassal és ajánlattevő nevével és lakasanak jelzésekkel elálatott zárt borítékban az alírott m. kir. erdőigazgatóságnál nyújtandók be.

Megjegyeztetik hogy:

- 1) utóajánlatok elnem fogadtatnak;
- 2) oly ajánlatok, melyek az általános és különös árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vétetni nem fognak;
- 3) a földművelésügyi m. kir. Minister magának fenntartja azon jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlott arra az ajánlatokat saját belátása szerint elfogadhatja, avagy visszautasíthatja;
- 4) az általános és részletes árverési és szerződési feltételek a földművelésügyi m. kir. ministerium érszeti főosztályában, az alírt erdőigazgatóságnál és a dentai m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalosorak alatt megtekinthetők.

Lugoson, 1898. szeptember 29-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

5456. szám. — 1898. tkvi.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Rezuca Istvan verseczi ügyvéd által képviselt Özv. Höger Anna mint kisk. Höger Erneszt gyámja verseczi lakos kérelmére Höger Veronika verseczi lakos önkéntes árverési ügyében Dr. Adelmayer Ferencz verseczi lakos kára és veszélyére a vizsárverést az 1881. évi LX. t. cz. 185 §-a értelmében elrendelte, s a kérvény költségét 4 frt. 50 krban megállapította.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Versecz város 693 sz. tkjvben írt A. I. 1308 hr. és 765 összei. számú beltelkes ház az 1881. évi LX. t. cz. 156 §. a c) pontja alkalmazásával Höger Veronika javára C. 3. alatt bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jognak az id. t. cz. 163. §-ában írt épségben tartásával 840 frtban megállapított kiküldési árban 1898. évi október hó 14 ik napjának délelőtti 9 órakor ezen kir. jbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kiküldési áron felüli ígératot senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kiküldési áron alól is eladatni fog, de csakis Höger Veronikának a C. 3. alatt bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jogának fentartásával.

2. Árverezni kívánók banatpénzül tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 84 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az igazságügyministerium által ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az első az árveréstől számítandó 15 nap alatt, a 2-ikat és 3-ikat pedig ugyanazon naptól számítandó 30 és 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű leteti kérvény mellett az 1881. évi december 3-án 39.425 sz. szabályrendeletben előírt módon a verseczi kir. adó, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A banatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napján tűzkar ellen biztosítani.

5. Az árverés jogerőre emelkedése után minden esetre azonban csak az árverés napjától számítandó 15 nap elteltével (a mennyiben utóajánlatot az 1881. LX. t. cz. 187. §-a értelmében senki sem ad) vevő az ingatlan birtokába lépés és vételi bizonyítványt kap.

Az ingatlan terhelő s az árverés napját követőleg esedékes adókat s hasonló természetű közhiteket vevő leendő köteles viselni. A megvett ingatlan hasznai és terhei vevőt a sikeres árverés napjától fogva illetik meg.

6. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatai teljes lefizetése után fog vevő javára hivataból elrendeltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekeltelek bármelyikének kérelmére az 1881. LX. t. cz. 185. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére banatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá bocsáttatni csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsárán alól is eladatni fog.

A vevő azon esetben, ha az ingatlan a korábbi vételárnál olcsóbban eladatnék, a régiebb és újabb vételár közti különbséget megtéríteni tartozik, ellenben a vételári többlet őt nem illetendi.

Kir. jbiróság tkvi osztálya.

Verseczen, 1898. évi július hó 18-án.

Trucza,
kir. albiró.

Tiszteletet annak, kit tisztelet illet!

Wilhelm Ferencz úrnak, neunkircheni (Bécs mellett) gyógyszerésznek, 1897. augusztus 11-én Altonából a következőt írják:

»Körülbelül 70 éves vagyok, és 10 éven át csont-rheumában és hámorhoidal-csomóban szenvedtem, de segítséget nem találhattam sehol. Csak az Ön Wilhelm-féle antiarthritikus anti-rheumatikus vértisztítótéájának köszönhetem, hogy bajomtól három hét alatt teljesen megszabadultam. Ön, valamint a grófné. — kinek jelentését az újságban olvastam fogadják legforróbb köszönetem nyilvánítását.

Mély tisztelettel

Ackermann Kereszt,

Altona, Hamburg mellett, Reichenstrasse 6.

Minden gyógyszerertárban kapható.

A „Nemzeti“ Balesetbiztosító részv.-társaság, Budapest

(Erzsébet-körut 13. szám.)

biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, úgy mint egyes egyéneket (polgár és katona), gyári és malomalkalmazottakat (munkások és tisztviselők), valamint barkit, hivatás teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászatban, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvébb biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújt; a „Nemzeti“, az „Első magyar általános biztosító“, a „Magyar Francia“ és a „Bécsi biztosító“ minden fő- és aligynöksége az ország bármely helységében.

Megbízható ügyes üzletszerzők felvételnek.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat mellett: Mindenféle kombináció szerint az ember életére.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat nélkül (népbiztosítás)

heti díjfizetéssel 10 fillértől kezdődőleg!

(Haláleseti, elérési, kiházásitási és gyermekbiztosítás).

